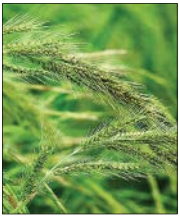

تحقق بومی تبدیل آب دریا به آب شیرین

محققان یک شرکت دانش بنیان ایرانی با تولید دستگاه آب‌شیرین‌کن می‌توانند آب شور دریا را به منظور تامین آب مورد نیاز شناورها و قایق‌ها به آب قابل شرب و شیرین تبدیل کنند. این دستگاه با استفاده از مصرف انرژی کمتر و توان تولیدی بالاتر می‌تواند ۸۰درصد آب را تصفیه کند. / خبرگزاری صداوسیما

تولید نوعی کلف هرز سرشار از مواد مغذی

محققان پردیس کشاورزی دانشگاه رازی کرمانشاه با سازگاری دو رقم جو دوسر توانستند زنجیره ارزشی برای این گیاه ایجاد کنند. به‌گفته آنها این محصول حاوی مواد ارزشمندی است که برای درمان دیابت نوع دو، کاهش قند و چربی موثر است همچنین مکمل مناسبی برای ورزشکاران به‌شمار می‌رود. / ایسنا

کاشت گوجه‌فرنگی در ایستگاه فضایی

فضاییمای باری شرکت اسپیس اکس در تازه‌ترین مأموریت به مقصد ایستگاه بین‌المللی فضایی، دانه‌های گوجه‌فرنگی را به فضا برد. اسکات کلی، فضانورد بازنشسته ناسا، درباره اهمیت انتقال این محموله به فضا گفت: «همان طوره که می‌دانید قرار است یک‌روز انسان به‌کره‌مریخ برود و پرورش گیاهان تازه، نقشی مهمی خواهد داشت. / خبرگزاری صداوسیما

«جام‌جم» از جزئیات پژوهش‌های محققان گزارش می‌دهد

ریشه‌یابی سلامتی در دندان‌ها

مریم ملی
گروه دانش و سلامت

شاید کمتر کسی فکرش را می‌کرد روزی برسد که دندان‌های شیری که در کودکی می‌افتند منبع مهمی برای جمع‌آوری نوعی از سلول‌های بنیادی باشد، همین‌طور دندان‌های عقل که معمولاً در آغاز سنین جوانی برای بسیاری از افراد با دردسر و چالش‌های زیادی همراه است. این چالش ممکن است به جراحی دندان یا کشیدن بینجامد و در چنین صورتی می‌تواند منبعی برای ذخیره کردن سلول‌های بنیادی فرد باشد. این نوع سلول‌ها که از پالپ دندان‌های عقل و شیری به دست می‌آیند در حال حاضر به‌طور ویژه مورد توجه محققان جهان هستند. تحقیقات نشان می‌دهد که این سلول‌ها احتمالاً در درمان برخی بیماری‌های غیرخونی کاربرد دارند و جمع‌آوری و نگهداری آنها در کشورهای پیشرفته مختلف آغاز شده است. کشور ما هم تحقیقات خود را در این زمینه آغاز کرده است و به‌زودی امکان نمونه‌گیری و ذخیره سلول‌های ریشه دندان عقل و شیری در ایران محقق می‌شود. در گفت‌وگو با دکتر مرتضی ضرابی، رئیس بانک خون بندنان رویان، کاربردهای این سلول‌ها و مراحل تحقیقاتی مورد نیاز برای بهره‌برداری از آنها با جویا شد‌ایم.

دکتر مرتضی ضرابی علت مورد توجه قرار گرفتن این نوع از سلول‌های بنیادی را این‌طور توضیح می‌دهد: «ریشه دندان‌های شیری یا همان پالپ دندان و دندان عقل نوعی از سلول‌های بنیادی مزانشیمی دارند که این سلول‌ها هم قدرت تکثیر خوبی دارند هم قدرت تمایز با بافت عصبی و استخوان و غضروف، میزان اولیه این سلول‌های بنیادی در دندان‌های شیری بسیار کمتر از دندان عقل است. تحقیقات در رابطه با کاربردهای این سلول‌ها هنوز در دنیا ادامه دارد. گزارش‌هایی ارائه شده که در برخی موارد آسیب‌های لثه یا آسیب استخوان فک از این سلول‌ها استفاده شده است اما گزارش‌های این زمینه، هنوز خیلی زیاد نیست چون به‌تازگی آغاز شده است.»

تحقیقات سلول‌های مزانشیمی در ایران

دکتر ضرابی از مراحل تحقیقاتی این کار در ایران به جام‌جم می‌گوید: «ما در ایران تلاش کردیم سلول‌های بنیادی مزانشیم ریشه دندان را جداسازی کنیم و آن را کشت داده و تکثیر کنیم. چندسالی هم هست که آنها را به شکل فریزشده در مراکز تحقیقاتی نگهداری می‌کنیم. تا به امروز نمونه‌های تحقیقاتی در مؤسسه رویان اصفهان جمع‌آوری و نگهداری می‌شده است تا مراحل جمع‌آوری و نمونه‌سازی آن را تکمیل کنند و مراحل دانش فنی آن به مرور توسعه پیدا کنند. در نظر داریم با تکمیل فرایند حصول دانش فنی برای کسانی که مایل هستند این کار را انجام دهند، خدمات لازم را در ایران ارائه بدهیم.»

رئیس بانک خون بندناف ادامه می‌دهد: «سلول مزانشیم را در حال حاضر از بافت‌های دیگری مثل

مغز استخوان و بندناف استخراج می‌کنیم؛ برای مثال، سلول‌های بنیادی بندناف برای کودکانی که دچار فلج مغزی هستند در فاز یک و دو کارآزمایی بالینی قرار دارد ولی هنوز از سلول‌های بنیادی مربوط به پالپ دندان استفاده نشده‌است.»

او در پاسخ به این سؤال که آیا مشخص شده که این سلول‌های بنیادی در درمان چه بیماری‌هایی کارایی دارند، می‌گوید: «محققان معتقدند شاید این سلول‌ها بتواند بیشتر در درمان بیماری‌های عصبی

مورد استفاده قرار بگیرد زیرا که منشأ این سلول‌ها با سلول‌های ستیغ عصبی یکی است.»

شروع خدمات نگهداری سلول بنیادی دندان عقل تا پایان امسال

دکتر ضرابی در پاسخ به این سؤال که چه زمانی خدمات مربوط به ذخیره سلول‌های مزانشیم دندان عقل و شیری به صورت عملیاتی ارائه می‌شود، تصریح می‌کند: «تلاش ما این است که تا پایان امسال بتوانیم این

مکت

تولد محصولات بومی از همکاری رویان و دانش بنیان‌ها

استفاده قرار می‌گیرد. این مخزن فقط مخصوص نگهداری نمونه‌های زیستی بانک خون بندناف نیست و می‌تواند در صنایع دارویی، بهداشتی، غذایی، پزشکی و آزمایشگاهی مورد استفاده قرار بگیرد.

زخم‌پوش زیستی با توان ترمیم و بازسازی بالا

محصول دیگری که از دل فعالیت‌های علمی و تلاش‌های بانک خون بندناف و شرکت‌های دانش‌بنیان متولد شده است، زخم‌پوش یا پانسمان زیستی است که از پرده جنینی به دست آمده و برای زخم‌های حاد و مزمن، سوختگی‌ها و جراحی‌های قرنیه و همین‌طور زخم پای دیابتی به کار می‌رود.

تولید این پانسمان، کشور را از نمونه‌های خارجی بی‌نیاز می‌کند و با داشتن پروتئین و فاکتور رشد برای ترمیم و بازسازی بافت‌ها بسیار مفید است.

دانش فضایی

روز و شب ماه از دید تاس فضایی

ثبت تصویری از نیمه پنهان ماه با ماهواره کوچک ژاپنی در مأموریت آرتمیس ۱

۲۵ آبان، مأموریت بازشکست به ماه «آرتمیس ۱» از بزرگ‌ترین مأموریت‌های تاریخ سفرهای فضایی انجام شد. هدف نهایی مأموریت‌های آرتمیس قدم‌گذاشتن دوباره انسان روی ماه تا سال ۲۰۲۵ (۱۴۰۴) است اما مأموریت آرتمیس ۱ به‌عنوان اولین قدم از این مجموعه، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. آرتمیس ۱ به نوعی نمونه آزمایشی جهت ارزیابی و عیب‌یابی برای سایر مأموریت‌هاست.

نکته مهم دیگر مأموریت آرتمیس ۱، پرتاب گروهی از ۱۰ ماهواره مکعبی با تاسواره (CubeSat) است. تاسواره نوعی ماهواره کوچک مکعبی با ابعاد ۱۰×۱۰×۱۰ سانتی‌متر و با وزن تقریبی ۷۳ کیلوگرم است که از آن می‌توان برای تصویربرداری از زمین، ارزیابی قطعات در فضا، ارتباطات ماهواره‌ای و... استفاده کرد. تاسواره‌ها معمولاً مجموعه‌ای از این ساختارهای مکعبی (U) است که درون یک خشتاب نگهدارنده قرار می‌گیرند. متداول‌ترین نوع تاسواره‌ها مجموعه از یک، دو، سه، شش و ۱۲ واحد مکعبی است. در میان ۱۰ تاسواره پرتاب‌شده، تاسواره ایکولئوس (EQUULEUS) متعلق به سازمان فضایی ژاپن ژاکسا (JAXA) که خود مجموعه‌ای از شش واحد مکعبی (U6) است، موفق به ثبت تصاویر شگفت‌انگیزی از نیمه تاریک و پنهان ماه شده است. تاسواره ایکولئوس از سه ابزار مختلف تشکیل شده که وظیفه اصلی آن مطالعه پلاسمای جو زمین است. به دلیل ماهیت باردار بودن ذرات

پلاسما، همواره امکان آسیب‌رساندن آنها به تجهیزات در مأموریت‌های فضایی وجود دارد. ابزار اصلی ایکولئوس به بررسی کلی پلاسما و راه‌حل‌هایی برای در امان ماندن از آسیب‌های آن می‌پردازد. دو ابزار دیگر آن، گرد و غبار، سیارک‌ها و حتی تأثیرات آن روی ماه را ارزیابی خواهند کرد. تاسواره ایکولئوس در ۲۳ نوامبر سال جاری میلادی (۱۴۰۲/۸/۲۴) برخلاف مأموریت اصلی خود، موفق به ثبت تصویری زیبا و منحصر به‌فرد از نیمه تاریک ماه درست هنگام گرگ‌ومیش شب و روز شد، به گونه‌ای که به‌طور کامل می‌توان خطی فرضی میان قسمت روشن و روز ماه با قسمت تاریک و شب آن رسم کرد.

یادداشت

حضور پررنگ ایران

در نمایشگاه مدیکا دوسلدورف ۲۲

مرشیده شاوردی
مدیر توسعه‌های صندوق نوآوری و شکوفایی دانش

حضور شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی در نمایشگاه‌های بین‌المللی طی سال‌های اخیر یکی از نقاط قوتی است که می‌تواند زمینه ارتقای این شرکت‌ها را فراهم آورد. اصولاً بدون ارتباط بین‌المللی، زمینه‌های رشد و پیشرفت همگام با سطح جهانی میسر نمی‌شود.

نمایشگاه مدیکا دوسلدورف ۲۲ یکی از فرصت‌های بسیار خوب برای حضور شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی فعال در زمینه تجهیزات پزشکی بود که هفته‌گذشته با حضور ۱۳ شرکت منتخب در آلمان برگزار شد. پاپیون محصولات دانش‌بنیان ایران با حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی در فضایی به‌وسعت حدود ۱۰۰ متر در سالن ۱۴ نمایشگاه برپا بود. علاوه بر دانش‌بنیان بودن که به عنوان معیار اصلی انتخاب این شرکت‌ها برای حضور در نمایشگاه در نظر گرفته شده است، توانمندی‌های صادراتی شرکت‌ها، داشتن مجوزها و استانداردهای معتبر بین‌المللی حوزه تجهیزات پزشکی، وضعیت مطلوب اقلام تبلیغاتی ارقبیل وبگاه و کاتالوگ به زبان‌های بین‌المللی، جذابیت و قابلیت محصول برای ورود به بازار صادراتی و شرایط سایر زیرساخت‌های صادراتی از جمله مهم‌ترین معیارهای انتخاب برای حضور در این نمایشگاه بود.

موقعیت مطلوب پاپیون ایران در سالن ۱۴ نمایشگاه، زمینه‌ای را فراهم کرد که وضعیت بازدید و حضور بازدیدکنان و متخصصان بین‌المللی بسیار رضایت‌بخش باشد. از طرفی، با توجه به کم‌رنگ شدن شیوع کرونا در اروپا و به صورت کلی در جهان، امسال نمایشگاه‌ها با کیفیت بیشتری نسبت به سال‌های گذشته برگزار شد. نکته‌ای که تمام افراد حاضر در نمایشگاه بر آن تأکید می‌کردند، حضور پررنگ‌تر افراد متخصص حوزه تجهیزات پزشکی نسبت به سال‌های قبل در این نمایشگاه بود؛ درصد حضور افراد متخصص نسبت به عموم بازدیدکنندگان در نمایشگاه امسال بیشتر شده بود.

در نمایشگاه امسال، شرکت‌ها قبل از حضور با استفاده از تعاملات قبلی و استفاده از پلتفرم‌های آنلاین نمایشگاه مدیکا ارتباطاتی گسترده با فعالان حوزه مرتبط برقرار کردند و در زمان برگزاری نمایشگاه، جلسات متعددی با مشتریان بالقوه داشتند. با توجه به این‌که نمایشگاه به تازگی به پایان رسیده و فرصت چهار روزه نمایشگاه برای نهایی‌سازی و امضای قراردادهای همکاری بین‌المللی ناکافی است، بیشتر شرکت‌ها در حال ادامه مذاکرات خود هستند و به زودی نتایج و ارزش قراردادهای منعقد شده اعلام خواهند شد. یکی از تفاوت‌های مهم این نمایشگاه با سال‌های قبل، حضور متنوع‌تر شرکت‌های ایرانی از نظر تنوع سبد محصولات بود که بسیار جای خشنودی دارد. از جمله مهم‌ترین محصولات پیشرفته پاپیون ایران می‌توان به الکتروکوتر جراحی، دستگاه الکتروکاردیوگراف و سامانه تست ورزش، محصولات تشخیصی، ترمیم‌کننده زخم، سامانه ناوبری جامع جراحی، دستگاه‌های اکسیژن‌ساز و... اشاره کرد.

دانش بنیان

خودروهای برقی در حمل‌ونقل عمومی

به کار گرفته می‌شود

